
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דעת קהל במשברים וסכסוכים - 50230

תאריך עדכון אחרון 16-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' מיטל בלמס כהן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: meitalbalmas@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג' 12:00-13:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בדעת קהל כמושג תיאורטי, בתיאוריות ותהליכים דינמיים של דעת קהל. נתמקד בחקר השפעות התקשורת על דעת הקהל הישראלית והפלסטינית בכל הקשור לעיצוב הסכסוך והניסיונות ליישב אותו. נעקוב אחר מגמות בעמדות הציבור היהודי בישראל כלפי השלום עם הפלסטינים, מידת האמונה בפתרון הסכסוך ושיעורי התמיכה בפתרונות אפשריים העולים בשיח הציבורי בעשורים האחרונים. בנוסף נדון גם במחקרי תקשורת ודעת קהל בסכסוכים וקונפליטים בעולם.

מטרות הקורס:

הקורס סוקר את הגישות המרכזיות בחקר דעת קהל, כמו כן השפעות תקשורת על דעת קהל. נתמקד במיוחד בדעת הקהל בנוגע לסכסוך הישראלי-פלסטיני.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
להגדיר מושגי מפתח בחקר דעת קהל.

לזהות את הגישות המרכזיות בחקר דעת קהל.

להדגים את הרלוונטיות של התיאוריות ומושגי המפתח שנלמדו בקורס על ידי ניתוח מקרי בוחן עכשוויים.

דרישות נוכחות (%) :
80

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא: הגדרות וגישות מסורתיות למושג דעת קהל
בורות קיבוצית

אפקט האדם השלישי

תפיסת השפעת התקשורת כמשפיעה על דעת קהל

הסכסוך הישראלי-פלסטיני בשיח התקשורתי בישראל

דעת קהל בסכסוך הישראלי-פלסטיני

המסגור התקשורתי של הסכסוך והשפעתו על דעת הקהל

חומר חובה לקריאה:

- מבוא: הגדרות וגישות מסורתיות למושג דעת קהל (2 שיעורים)
Price, V. (1992). *Public opinion*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
Popkin, Samuel L. (1991). *The reasoning voter*. Chicago: University of Chicago Press.
- Iyengar, S. (1987). 'Television News and Citizens' Explanations of National Affairs. *American Political Science Review*, 95: 95-114.
Shapiro, Y. R. (1998). *Public opinion, elites, and democracy*
כספי, דן (2001). תמונות בראש - דעת קהל ודמוקרטיה. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (פרק א'
"מבוא: הגדרות של דעת קהל" עמ' 13-49).
- בורות קיבוצית (1 שיעור)
שמיר, י. ושמיר, מ. (1997). תופעות של בורות קיבוצית בדעת הקהל בישראל. דברים אחרים 1, ע"ע
99-115.
- אפקט האדם השלישי (1 שיעור)
Davison, W. P. (1983). *The Third Person Effect in Communication*. *Public Opinion Quarterly*, 47: 1-15.
Tsfati, Y., & Cohen, J. (2003). On the Effect of the "Third-Person Effect": Perceived Influence of Media Coverage and Residential Mobility Intentions. *Journal of Communication*, 53: 711-727.
- תפיסת השפעת התקשורת כמשפיעה על דעת קהל (1 שיעור)
צפתי, י. וכהן, י. (2007). תפיסת השפעת התקשורת ולגיטימיות דמוקרטית: המקרה של מתנחלי עזה. מסגרות מדיה, 1: 95-122.
- הסכסוך הישראלי-פלסטיני בשיח התקשורתי בישראל (2-3 שיעורים)
דאג'אני, מוחמד ס. (2003). "הסיקור התקשורתי של האינתיפאדה", התכנית ללימודים פלסטיניים, מרכז תמי שטינמן למחקרי שלום אוניברסיטת תל-אביב, 1-12.
<http://spirit.tau.ac.il/socant/peace/psp/downloads/s1p1h.rtf>
וולספלד, ג., חורי, ר. ופרי, י. (2002) התקשורת הישראלית והירדנית - האם השלום שינה את דימוי ה"אחר"? מכון הרצוג לתקשורת, חברה ופוליטיקה
ליבס, ת. וקמפף, ר. (2008) שחור, לבן, וגוונים של אפור - פלסטינים בתקשורת באינתיפאדה השנייה, מסגרות מדיה, 1, 1-27
Wolfsfeld, Gadi (1997). "Fair Weather Friends: The Varying Role of the News Media in the Arab-Israeli Peace Process", *Political Communication*, Vol. 14 (1): 29-48.
Balmas. Wolfsfeld., and Sheafer
דור, דניאל (2001), עיתונות תחת השפעה. ת"א: בבל. 9-42.

דעת קהל בסכסוך הישראלי-פלסטיני (3 שיעורים)
שמיר, מיכל ויעקב שמיר (1996) "העדפות ערכיות בדעת הקהל בישראל" מגמות ל"ז (4) 371-393.
בר-טל, דני, וערן הלפרין (2008) "דעיכתו של מחנה השלום בישראל: ההשפעה של ראש הממשלה
אהוד ברק על דעת הקהל בישראל, יולי 2000-פברואר 2001" מגמות מה(3), 435-463.
Shamir, Jacob, and Khalil Shikaki (2010). *Palestinian and Israeli Public Opinion in the
Second Intifada: The Public Imperative*. Bloomington: Indiana University Press Ch. 4,
35-49.

הלר, א. (2012). דעת הקהל בישראל ובתהליך השלום עם הפלסטינאים. דו"ח המכון הישראלי
לדמוקרטיה.

המסגור התקשורתי של הסכסוך ודעת קהל
Maoz, I (2012). *Threats Versus Promises: How the Framing of Concession Appeals
in News Coverage Affects Support for Compromise*. *International Journal of
Communication*, 6: 2280-2300.
Sheafer, T., & Dvir-Gvirsman, S. (2010). The spoiler effect: Framing attitudes and
expectations toward peace. *Journal of Peace Research*, 47: 205-215.

דעת קהל, תקשורת וסכסוכים במבט השוואתי (2 שיעורים)
Bloch-Elkon, Yaeli (2007). "The Polls Trends: Preventing Terrorism after the 9/11
Attacks". *Public Opinion Quarterly*, Vol. 71 (1), 142-163.
Nacos, Brigitte, N., Bloch-Elkon, Yaeli. and Shapiro, Robert, Y, (2007). "Post-9/11
Terrorism Threats, News Coverage, and Public Perceptions in the United States",
International Journal of Conflict and Violence , Vol. 1(2), 105-126
Cho, J., Boyle, M. D., Keum, H., Shevy, M. D., Mcleod, D. M., shah, D. V., and Pan, Z.
(2003). *Media, Terrorism, and Emotionality: Emotional Differences in Media Content
and Public Reactions to the September 11th Terrorist Attacks*. *Journal of
Broadcasting & Electronic Media* 47 (03): 309-327.

Voeten, E., and Brewer, P. R. (2004). *Public Opinion, the War in Iraq, and
Presidential Accountability*. Paper presented in the Annual Meeting of the American
Political Science Association, Chicago September 2 2004.

חומר לקריאה נוספת:
TBA

מרכיבי הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 95 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 5 %

מידע נוסף / הערות:

ייתכנו שינויים בסילבוס לאור המלחמה בישראל כולל בעבודות ומבחן בית